

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Ali moremo vzdržati?

Na vprašanje: „Ali moremo vzdržati?“, stavljeno ob početku vojske, se je moralo brezpogojno odgovoriti z „da.“ Vzdržanje ni bilo samo zagotovljeno, ampak čim dalje bi trajala vojska, tem boljše bi bile morale pravzaprav biti razmere glede naše prehrane, kakor hitro je bila premagana prva stiska prehodne dobe.

Premalo pridelkov.

Množina živil, ki smo jih rabili za prehrano, se je morda znižala na 40 odstotkov množine v mirovnem času. V miru smo mogli približno 90 odstotkov naših življenjskih potrebščin pokriti doma. Naše mirno pridelovanje v kmetijstvu ni bilo intenzivno; povsod se nam je predbacivala zaostalost; ako bi se bilo torej pridelovanje zvišalo, potem bi bili s tem, kar se pridelala doma, ne le izhajali, ampak bi morali danes imeti še znaten preostanek.

Odkod pomanjkanje? — Nemci so se zmotili.

Kako torej pride, da mesto preostajanja vlada pičlost, da se povsod opaža pomanjkanje? Najboljši odgovor na to dasta dva članka, ki sta pred kratkim izšla v inozemskih listih; eden v velikem angleškem listu „Times“ pod naslovom „German Blunders“, drugi v laškem listu „Corriere della Sera“, katerega poslednjega je spisal turinski profesor Luigi Cinaudi. Vsebina obeh razprav je približno take:

Današnje pomanjkanje živil na Nemškem se je še le prav ustvarilo vsled vladinih odredb. Prva pomota, katero so storili Nemci, je bi-

lata, da so menili, vojska bo trajala kratko dobo. Vojsko, ki bi bila po takratnem zmotnem mnenju Nemcev morala bit. končana v pol leta, so hoteli s ceneniimi sredstvi napraviti priljubljeno pri ljudstvu, bili so dovolj preprosti, da so verovali, da se more naravna posledica vsake vojske, draginja, meni nič tebi nič odpraviti z naredbami. Ta cenena sredstva pa so se slabo obnesla, kakor vsa cenena sredstva; danes, po skoraj triletnem trajanju vojske, se more Nemčija ponašati, da ima nizke cene, toda kar manjka in kar je važnejše, kakor nizke cene, to so živila.

Mi preveč pòsnemamo Nemce.

Kar je bilo v navedenih člankih rečeno o Nemčiji, velja še v večji meri za Avstrijo. V Avstriji smo posnemali nemški, ali bolje rečeno pruski način vladanja in smo ga posnemali slabo. Njegove dobre strani pri nas niso tako učinkovale, n. pr.: omejitev porabe in pravilna enakomerna razdelitev; pač pa smo se bili požuřili prevzeti vse napake tega vladnega načina in smo jih vestno izvedli.

Jasno je: če grozi pomanjkanje, je treba gledati, kolikor to mogoče, da se zviša pridelovanje. A kaj pa se je pri nas naredilo, da bi se pridelovanje zvišalo?

Mislilo bi se, da bi bilo naravno, če bi se vsem onim, ki delajo kaj posebnega, nudile nagrade, posebne možnosti za zaslužek, da bi država (kot so napravili na Angleškem, zlasti pri kmetijstvu in pri plovstvu), tam kjer je treba nositi riziko, zavarovala udeležnike proti riziku in jih popolnoma varovala škode. Ravno nasprotno od vsega tega se je delalo v Avstriji. V prvi vrsti je moral in mora še danes vsakdo sam nositi riziko za svojo pridelovanje ali trgovsko delo.

Dajte kmetu boljše cene.

Dobro torej — mislilo bi se, da mu bo potem najmanj dovoljeno, zahtevati primerne cene, ki krijejo morebitno izgubo. Toda nikakor ne. Cene najvažnejših v deželi pridelanih živil se vzdržujejo na taki nižini, da tega ni mogoče drugače imenovati, kakor smešno. Dočim se je za rumunsko žito prejšnje leto plačevalo okoli 100 K za meterski stof, dočim se je v Novem Jorku v zadnjem času plačevala

pšenica, preračunjeno v našem denarju, med 90 do 130 K za meterski stot, dočim plačujejo na Angleškem za stot pšenice okoli 90 K, iztiskajo tu pri nas kmetu žito za povprečno ceno 30 K, torej za tretjino današnje cene na svetovnem trgu. Angleško ljudstvo ne godrnja nad visokimi žitnimi cenami, ne sliši se tamkaj, ali le malo o štrajkih, nasprotno navdaja velike ljudske množice prav strahotna bojna volja in ne mislijo popuščati. Dasi gre denar za pšenico iz dežele, ne zavidajo pridelovalcu dobička; veseli so le, da se dobe potrebna živila. Pri nas kmetu ne privoščijo, da bi dobil to, kar v resnici zasluži za svoje delo! Vsak človek, ki ima nekoliko pregleda o razmerah, mora vedeti, da je danes 30 K veliko premalo za 100 kg žita. V mirnih časih je dobil kmet zanj 20—23 K. Za ta denar si je mogel na deželi kupiti par čevljev ali obleko in podobno; danes ne dobi za 30 K niti tretjine onih potrebščin, katere si je mogel v mirnih časih nabaviti za svoje žito. — Star pregovor pravi: „Če ima denar kmet, ga ima ves svet.“ Ako bi se danes dalo kmetu za njegovo žito, za njegovo zelenjavo, za krompir itd., kar mu pripada z ozirom na zmanjšano denarno veljavo, povišane cene drugih predmetov, večje delovne plače, težave v pridelovanju, bi ta denar za splošnost vendar ne bil izgubljen. Kmet ga zopet izda. On in vsi oni, ki zaslužijo po njem, bi se mogli vendar primerno obdavčiti. Zvišani dohodek iz davkov pa bi služil v to, da bi se moglo pomagati nastavlencem s stalno plačo in manj premožnim ali jih podpirati.

Ne najvišjih, ampak rajši najnižje cene.

Pri tem bodi pripomnjeno, da na Angleškem za več pridelkov, ki se pridelujejo v deželi, osobito pa za živila, za kmetijske pridelke, niso vpeljali najvišjih cen, ampak — čujte in strmite — najnižje cene! Država jamči pridelovalcu, da bo za čas vojske, če bo tudi tržna cena dotičnega predmeta padla, dobil najmanjšo ceno; jamstvo pa se ne razteza samo na dobo vojske, ampak še dalje za eno leto po vojski. A ne samo to, angleška vlada daje vsem kmetovalcem, ki za to prosijo, vse orodje in kmetijske stroje brezplačno na razpolago proti čisto nizki pristojbini za obrabo. Te angleške uredbe osvetljujejo boljše kot dolge razprave napačnost našega sistema.

LISTEK.

Voini spomini.

(Januš Golèc.)

(Dalje.)

Za onim mostom smo še nabijali nekaj ur po sestradanih konjskih hrbtih, predno smo dosegli naš tren, kjer smo nasitili sebe in živali.

Sit po sreču in želodeu, da me razumete vsi, vsestransko srečen in zadovoljen po duši ter telesu, spomnil sem se Gregorčičevih besed, s katerimi nas opominja tako lepo:

„A srečen ni, kdor srečo vživa sam!“

Sam srečen, sem namenil deliti to zadovoljnost s svojimi tovariši, ki so se borili sestradani in premraženi. Kupil sem tri gosi in jih dal okusno speči. Provijantni častnik, naš krušni oče, mi je še podaril nekaj steklenic.

To dvojce sem pobasal drugega jutra na vse zgodaj v zabojček ter ga potisnil na voz, ki je vozil k polku jedila. Voznikom laškega rodu že nisem tedaj nič kaj preveč zaupal, radi nezaupljivosti sem sedel sam z lastnim telesom na zabojček, da popeljem tovarišem krepčila.

Vozarili smo frdajtano počasi, ker smo bili zopet prisiljeni pomikati se naprej v koloni. Zaboječek sem čuval in stražil bolj kot svoje oko, niti za trenutek se nisem umaknil raz njega.

Polk se je mudil v bojni črti na hribu. Smo pač peljali samo do pod brega, potem pa bi naj pelenesli na hribu in v rokah provijant na vrh. Bogle kako nakremženo razočarano sem namrnil obraz, ko sem dvigal lastnooročno zaboječek z voza, ki se mi je zdel že koj pri prvem privzdigu presneto lahek. —

Odprl sem pokrov. Grom in peko! Bil je prazen, le same gole deske in slama brez gosje pečenke in pi-jače. Jeza in opravičena ogorčenost ste mi izžema- solze poželjivosti po maščevanju nad tako predrzno, tatinsko roko. Prav nič bi ne bil zameril tatvine, da nisem čuval zvesto kot lintver svojega imetja. Ozi- ral sem se pazljivo naokrog po risje, če bi zasledil na kakem vozniku ali trenarju mastne mustače ali usta. Vsi ometi z očmi so mi bili zastojni. Da sem iztaknil uzmoviča, ne vem, kako bi se mu bilo godi- lo, tako me je prekuhaval jeza. Vendar sem bil pri- siljen si priznati: vojaški tat je preskočil ograjo 7. božje zapovedi čisto dobesedno vzeto. Ni samo kra- del nevidno, ampak tudi skril, da zre na tujem pri- svojeno blago samo božje, do sodnega dne pred jav- nostjo molčeče oko.

Pri nas kot pri drugih polkih se je kradlo v vojnem času prav v debelih brazdah; a nikdar nam se ni posrečilo vjeti gosenic in srak tuje lastnine. Priznano! V vojni je včasih res življenju potrebno, da se kaj izmakne po tihem, ker se ne dobi vsikdar še s tako milo in penižno prošnjo. Nesramnost vojnega tatinstva tiči le v tem, če se krade doma v družini, pri tovariših lastnega polka.

Vrhunec tatinske zlobe sem zaklinjal vsikdar takrat, če mi je kdo pofatil po noči s telesa odejo in okno raz postojanke. Živež in pijača se lahko nadomestita, a ne tako odeja ter okno, ki tvorita vojaku v strelskem jarku celo premoženje. Pri teh tatinskih spominih z bojnega polja srdim se še dandanes, kardarki se jih domislim. —

Pa vrnilo se nazaj k zabojčku brez gosi in
pijače!
Pognal sem ga praznega po cesti in se posta-
vil brez želodčnega mazila pred tovariše. Ti so me
omilovali in oberst me je poslal v drugič nazaj, da
ukradeno nadomestim.

Kresal sem nazaj in prišel do postojank naše

artilerije. Stirje naši poljski topovi so obškrapljali s šrapneli sosednji hrib. Vprašal sem nadporočnika, kam da bljuje smrt iz teh cevi. Se mi je nasmehnil, ter menil, da strelja na najdaljšo razdaljo, tamkaj so menda že Rusi. Ogledoval sem si nekaj časa to pobjlskavanje in pokanje iz topov in še radovedno pobaral zraven mene stoječega nadporočnika:

„Kaj nimajo Rusi nič artilerije, da Vas pustijo pri . . .?“

Nisem utegnil izustiti zadnjih besed „pri miru“, je že bobnila lahka ruska granata v sredi med naju. Angel varih bodi zahvaljen, da se je zasadila nerazpoena v zemljo, sicer bi jaz ne zapisaval nikdar teh vrstic. Hudimer! Zavrtil sem se na peti in odrčel navzdol naglo ubrano, da se je moralo kar iskriti za menoj.

Ko sem bil kakih 200 korakov proč, sem se še le ozrl na mesto, kjer so pucali naši kanoni. Ravno nad njimi je bilo vse polno belkastih oblakov razpočenih ruskih šrapnelov. Pri tej priliki sem si za bil dobro v glavo rek: Ne čohaj, kjer te ne srbi!

Drugega dne sem pogoščal srečno tovariše s perutninsko pečenko in s krepčilom. —

Od Laborčŕŕ smo se umikali vsak dan pred rusko premoŕŕo s hriba na hrib. Branitelji so Karpati vsled naravne lege kaj pripravni, ker ne more osvojiti napadalec ŕe pri tako ljutem navalu veŕ kot jedno grabo in jedno viŕino. Za enkrat osvojenim jarkom in grebenom je neŕteto drugih, ki zahtevajo pri ofenzivi isti krvavi ples kot prva dva.

Le pri teh naravnih ugodnostih nam je bilo še
mogoče zadržati z neznatno močjo po številu kakor
inšidov sta bila v Karpatih naš blagor in sreča —
listje in trava močne ruske napade. Razen grab in
ruska počasnost. Rusi so se vsikdar zadovoljili, da
so nas le prepodili z ene višine, na drugo niso **sili**
takoј z nami, ampak šele po preteku nekaj dni. —

(Dalje prihodnjič.)

Košnja je danes že prezrela in na več krajih se ne izvršena, čeprav se pridelek manjša od dne do dne. Manjka delovnih moči. S silo, kakor si domišljujejo mnogi občudovalci rezkega pruskega načina, pa teh moči ni spraviti venkaj na deželo, kjer morajo delati v potu svojega obraza od treh zjutraj do poznega večera; izpodbujati bi se jih moralo z visokimi plačami; mnogo ljudi, ki danes v mestu stradajo, bi ob visokem zaslužku in dobri hrani sprejelo delo na deželi, čeprav bi se jim zdelo začetkomu nenavadno trdo.

Kako pa more kmet danes dajati visoke plače, če dobi za svoje pridelke samo tretjino, ali kakor v mnogih slučajih četrtno cene svetovnega trga?

Čudno postopanje sodnij.

Ono pridelovanje, ki se ni zatrlo ali zmanjšalo vsled najvišjih cen, pa otežuje ali morda celo ugonablja postopanje naših sodnij. Danes ne zadostuje, da kdo prideluje ali trguje po nizkih cenah in sicer tako, da se vidi že na prvi pogled, da njegova delavnost izključuje zvišanje cen. Sodnije so povsod že pozabile, za kaj je pravzaprav spočetka bila izdana naredba o draženju, ki je vendar imela hvalevreden namen, — dasi pomenja eno najhujših napak, ki so bile sploh kedaj narejene; s to naredbo se je hotelo preprečiti oderuške izrastke in ljudstvu omogočiti oskrbo po zmernih cenah; sodnije so, pravim, polagoma ta prvotni namen popolnoma pozabile; ljudje, ki so splošno znano delali dostojno in poceni, ki so s svojim delom izkazovali prebivalstvu važne usluge, si morajo po cele tedne in mesece dopuščati sodne preiskave in nadlegovanja, ker je kdo, večinoma iz nevednosti, dostikrat pa iz zavisti in iz veselja do ovajanja, napravil proti njim ovadbo.

Brezvestno, hujskajoče časopisje, katero vzbuja zavist in sovraštvo, je še slabše zlo. Pod hinavsko pretvezo, da zastopa koristi ljudstva, v resnici pa s pravim namenom, nuditi čitateljem šandale, hujška množice proti pridelavajočim in trgujočim stanovom, na kratko proti vsem onim, od katerih zavisi oskrba splošnosti in katerih veselje do dela bi se moralo z vsemi sredstvi, ne samo obdržati, ampak povečati.

Razmere vedno slabše.

Domoljub mora s skrbjo gledati v bodočnost — kajti vidi se, da postajajo razmere glede oskrbe dan za dnem slabše. Kdor pride na deželo, ve, kako danes kmet misli; ozlovoljen je, manjka mu delovnih moči; zahteve doma ostalih so se podvojile, da potroji. Pri tem pa ni nobenega upanja, da bi se delo poplačalo, pač pa ima pričakovati, da bo izpostavljen nadlegovanju in preganjanju. Povsod se sliši kmete govoriti, da bodo pridelovali samo še najpotrebnejše za lastno preživljenje in krmljenje živine, pri današnjih cenah da se ne izplača več se potruditi.

Sedaj so bile deloma izdane najvišje cene za zelenjavo in sadje, deloma se nam še obetajo in dasi je odgovorni urad strokovno izvrstno organiziran, posledice navzlic temu ravno radi teh najvišjih cen ne bodo izostale; nabava sadja in zelenjave bo vedno težja.

Najvažnejše.

Sklep, ki ga napravi „Timesov“ članek, je približno takle: „Najvažnejše, da, edino opravilo zakonodajalcev o živilih naj bi obstajalo v tem, da se zavzame omeji; pri zbiranju in razdeljevanju živil naj bi se v največji meri uporabljale moči, ki so na razpolago, in bi se kolikor mogoče opuščalo uradniško vmešavanje. Oblasti naj bi kolikor mogoče malo vplivale na tvorbo cen. Prava točka, kjer more v tem oziru oblastvo nastopiti, je zmanjšanje dobička med veletrgovcem, oziroma pridelovalcem in trgovcem na drobno. Najvišjih cen se je ogibati, ker omejujejo le pridelovanje. Pravilno zdravilo zoper prevelike dobičke pridelovalcev je obdačenje in edino zdravilo zoper pomanjkanje, v kolikor so ga povzročile visoke cene, je podpiranje potrebnih.“

Usodna nemška napaka.

Cinaudi pravi še posebej: „Najbolj usodna vseh nemških napak je bila, da so prekrbno z živili, ki so bila sama na sebi zadostna, pokvarili z motečimi ukrepi države in da so tako šele prav ustvarili pomanjkanje, ki ga danes obžalujemo. Ako bi bili takoj preprečili nepotrebno zauživanje in uredili človeško porabo, pri tem pa pustili na miru cene, potem bi bile nekoliko zvišane cene skoraj gotovo zadostovale, da bi se bilo pridelovanje pomnožilo primerno povečanim potrebam; blago bi se ne bilo razmetavalo, povprečne cene bi bile danes v celoti nižje in prebivalstvo bi bilo na boljšem kakor je dejansko.“

Edina rešitev.

Vsakdo, ki je s paznimi očmi od početka vojske zasledoval zakonodajo o živilih v naši državi, pač ne more priti do drugega zaključka, kakor da je za nas edina rešitev, naj se pametno odpravi današnje zasilno gospodarstvo in naj se s prostimi cenami zoper polnoma osvobodi trg. Cene bodo začetkom mo-

čno poskočile, toda vsa živila, katera se so v raznih zalogah, pa so izginila, bodo prišla na dan in pridelovanje novih živil se bo zelo poživilo. Tam, kjer je nadzorstvo potrebno ali sploh mogoče, naj se ne izvršuje po državnih nastavljenih, ampak po strokovnih organizacijah, ki že obstoje ali se imajo šele osnovati. Te strokovne organizacije naj bi nadzirali državni činovniki in jim stali s svetom ob strani. Vsi občeškodljivi izrodki bi se preprečili na ta način, da bi se člani, ki bi se ne uklonili odredbam teh strokovnih organizacij, izključili in bi se jim vzela pravica, sklepati kakoršnekoli kupčije. Draženje potom verižne trgovine bi potem sploh ne bilo mogoče, ker je verižna trgovina ob taki organizaciji popolnoma izključena.

Kdaj se bomo slednjič tudi pri nas naučili bistro gledati, kedaj bomo vendar opustili one načine, vsled katerih se dogaja, da je oskrba dandanes slabša kakor prejšnje leto in da bo prihodnje leto še slabša kakor je letos? Bojim se, da se bomo spame-tovali še le takrat, ko bo prepozno.

Krompir zasežen.

Ministrstvo za ljudsko prehrano je izdalo naredbu, ki določa, da je s 1. avgustom t. l. zasežen ves pridelek letošnjega krompirja. Določa se, koliko krompirja se bo smelo pokrmiti in sicer se bo smela pokrmiti samo tista množina krompirja, ki za človeško hrano ni več uporabna (zelo drobni, gnili, vodeni, zgriženi krompir). Prepovedana je uporaba krompirja za izdelovanje špirta ali žganja. Za uporabo krompirja v drugih obratih, kot za izdelovanje škroba itd. je potrebno dovoljenje urada za ljudsko prehrano. Pridelovalec mora zaseženo (t. j. odvisno) množino krompirja oddati vojno žitno-prometnemu zavodu. Vsaka druga oddaja ali prodaja krompirja, bodisi proti plačilu ali brezplačno, je prepovedana. Vsled tega je prevajanje krompirja dovoljeno le tedaj, če je v to izrecno privolil vojno žitno-prometni zavod. Množina pridelanega krompirja bo dognana s cenitvijo, (s tehtanjem za poskus) in na ta način, da se bo določilo, koliko polja je bilo s krompirjem nasajenega. Vrhutega se pa mora vsak, kdor ima več kakor pol hektarja zemlje s krompirjem nasajene, naznaniti množino pridelanega krompirja. Ko bo oblast dognala množino pridelanega krompirja, bo določila, koliko se ga bo moralo oddati. Razdelitev krompirja v jeseni bo urejena na karie za krompir. Urad za ljudsko prehrano je pod gotovimi predpogoji odobril pogodbe, ki so bile sklenjene s pridelovalci glede sajenja in dobave krompirja. Cena za krompir pri pridelovalcu je določena za dobo od 1. do 20. avgusta s 40 K za meterski stot, od 21. avgusta do 5. septembra s 25 K in od 6. septembra naprej s 15 K za meterski stot. Za takozvani krompir »rožiček« ali »kifec« so pa določene trikrat višje cene, kakor so določene za okrogel krompir. Zoper tozadevne prestopke so določene stroge kazni.

Oblast že vnaprej opozarjamo, naj energično poskrbi za dovolj **semenskega krompirja** za spomlad. Naj se ljudem ne odvzame preveč krompirja, da ga spomladi ne bo manjkalo za seme kakor letos. Čudno je tudi določilo glede cen. Sedaj ga bodo ljudje radi višje cene še zelenega izkopavali, kar bo v veliko škodo. Naj bi se nastavila enotna višja cena, ker 15 K je za 100 kg krompirja, kakor je določeno za čas od 5. septembra naprej, vsekako premalo. Zakaj se v takih zadevah ne vpraša kmetskih strokovnjakov za svet?

Govorili smo s strokovnjakom, ki pravi, da bo ta vladna odredba zelo slabo uplivala na prebivalstvo. Izkopaval se bo zelen, nedoraščen krompir, ker se dobi sedaj več kot polovico več zanj kot po 20. avgustu. Krompir se je radi prejšnje hude suše še le sedaj začel prav razvijati in nastavljati gomolje. Z ozirom na splošen blagor pozivamo ministra Höferja in vse merodajne kroge, naj na vsak način preprečijo, da bi se cena 40 K že po 20. avgustu prekinila. Vsaj do 1. oktobra, ko bo krompir popolnoma dozorel, naj se plačuje 100 kg po 40 K. Do tedaj bo zrastle vsaj za polovico več krompirja.

Naše žrtve za domovino.

Č. g. kurat Nastran nam poroča: Padli vojaški meseca junija pri pp. 87 iz Slov. Štajerja: Ant. Čepin, roj. 1893 v Pilstanju, Jurij Jošt, roj. 1888

v Dramljah, Martin Kovač r. 1896 v Škofji vasi, pristojen v Vojnik, Franc Padar r. 1889 v Veliki Pirešici, Mihael Bauman r. 1894 v Godomercih, Ignac Kladnik r. 1897 v Dobju.

Dne 27. maja je zadela sovražna granata 20-letnega prostovoljnega strelca Franceta Prislan, doma iz Mozirja. Škoda za vrlega mladeniča.

Padel je dne 10. junija vrli mladenič Jakob Kaučič iz Stanovne pri Veliki Nedelji, star 20 let. Bojeval se je 14 mesecev na Tirolskem. Zadet je bil od sovražne granate. Pokojni je bil odlikovan po smrti s srebrno svetinjo 2. razreda.

Došlo je žalostno poročilo Šusteričevi rodbini v Dolu pri Reštajnu, župnija Rajhenburg, da je sin Jože padel na tirolski fronti dne 19. junija, star 20 let. Bojeval se je čez 2 leti.

V bolnišnici v Mariboru je dne 12. julija umrl črnovojnik Martin Balaskovič iz Kupetinec pri Sv. Juriju ob Ščavnici v 47. letu svoje starosti. Rajni je bil skrben in vzgleden gospodar. Zapušča žalujočo ženo in tri otroke.

Padel je na Krasu dne 14. julija mladenič Anton Kaiser iz Kamnice pri Mariboru. Sovražna granata mu je odtrgala glavo.

Vojni kurat nam je sporočil, da je žrtvoval svoje mlado življenje narednik Vincenc Zemljč iz Bačkove, župnija Sv. Ana na Krempergu. Izdajalčeva mina mu je pretrgala nit življenja dne 7. maja. Bil je 28 let star.

Umrl je dne 13. julija v bolnišnici v Olomucu na Moravskem mladenič-vojak Janez Kraner od Sv. Benedikta v Slov. gor. Za njim jokajo starši in brat-vojak.

Sovražna roka nam je dne 18. julija vzela vrlega 22letnega mladeniča Ernesta Breznik, doma od Sv. Ane v Slov. goricah. Bil je dodeljen k naskakovalni patrulji. Boril se je neprenehoma od l. 1915 proti polentarju. Bil je že 2krat odlikovan z bronasto in srebrno kolajno drugega razreda. Padli je bil zvest prijatelj in naročnik »Slov. Gospodarja«.

Dne 18. m. m. je padel za cesarja in domovino mladenič Martin Guzaj, sin znane Ojsterškove rodbine v Šentjanžu pri Zibiki. Odlikovan je bil z veliko srebrno kolajno. Mladenič je bil veselega značaja, ki se je vsakomur znal priljubiti.

Naš dragi Avgust Dular iz Rajhenburga je dne 10. junija daroval svoje mlado življenje na oltar domovine. Preteklo je komaj 11 mesecev, ko je njegov starejši brat France daroval svoje življenje na Monte Interotto, in letos pa naš dragi Guste na Monte Zebio. Bil je še komaj v 20. letu. Bil je vzgleden mladenič. Zadušil ga je italijanski plin.

Življenje je dal za domovino Franc Stopar iz Šostanja. Bojeval se je tri leta in si je nakopal neozdravljivo bolezen. Umrl je na Dunaju dne 8. julija. Bil je čitatej »Slov. Gosp.«

Sovražna granata je hipno uničila mlado življenje mladeniča Jerneja Brence iz Sladke gore pri Šmarju. Rajni je bil edini sin; bil je povsod spoštovan. Na bojišču je bil hraber in neustrašen, v družbi pa vesel in šaljiv.

Padel je dne 10. junija popoldne Martin Kekc iz Polensaka, star še le 22 let, zadet od sovražne granate na gori Monte Zebio. Bil je takoj mrtev. Po smrti je bil odlikovan s srebrno svetinjo 2. razreda. Rajni je bil tihega, mirnega značaja. Za njim ne žalujejo samo domači in znanci ampak vsak, kdor ga je poznal.

Na južnotirolskem bojišču je padel dne 19. junija vrl slovenski mladenič Anton Rečnik, star blizu 30 let, sin Franca Rečnik, posestnika v Hočah.

Vojna in mir.

Maribor, 31. julija.

V Galiciji se je, kakor smo že zadnjič poročali, vojni položaj obrnil za nas zelo ugodno. Od 19. julija do danes, ko to pišemo, so naše hrabre čete ne samo očistile skoro celo vzhodno Galicijo sovražnika, ampak naši že stojijo na nekaterih mestih onstran Galicije na sovražnikovi zemlji, v Bukovini pa prodiramo v polkrogu proti glavnemu mestu, proti Černovicam. Tekom desetih dni so naši polki prekoračili nič manj nego 120 do 130

km dolgo pot od mesta Kaluš do mesta Husiatin ob rusko-gališki meji. Zavzeli smo nad 10.000 štirjaskih kilometrov od Rusov zasedenega ozemlja. V našo posest so prešla mesta Kaluš, Halič, Stanislav, Nadvorna, Kolomeja, Horodenka, Bučac, Obertin, Kuti, Podhajce, Jezierna, Tarnopol, Trembovla, Zalesčiki, Čortkov, Husiatin in še več manjših mest ter nad 200 trgov in vasi. Nekatere vesti pravijo, da smemo pričakovati tudi ta uspeh proti Rusom, da bo Rusija bolj resno začela misliti na mir, ker je menda spoznala, da nas ne more premagati. Kljub ruskemu porazu pa še ni na Ruskem opazati krepkejšie in razsežnejše agitacije za mir. V Rusiji so razmere še docela neurejene ter se ministri vedno menjavajo; vrh tega Angleži in Francozi močno pritiskajo na Ruse, da ne odnehajo od vojne; vsled tega najbrž ni pričakovati, da bi se na vzhodu kmalu prikazal mirovni angel s palmovo vejico v roki.

Naš zunanji minister grof Černin je te dni izjavil nekaterim časnikarjem, da je naš vojaški položaj na vseh frontah ugoden in da je Avstrija vsak čas pripravljena skleniti časten mir brez nasilstev in na podlagi medsebojnega sporazumljenja. Tak mir nam mora dati jamstva, da se strahovita nesreča svetovne vojne ne bo več ponovila. Nikdar pa ne bomo sklenili miru, ki bi bil za nas nečasten. Če četverosporazum noče vpoštevati naše poštene mirovne ponudbe, smo pripravljeni se boriti do skrajnosti. Da bodo narodna nasprotstva prenehala, hočemo ustavo v Avstriji in na Ogrskem tako spremeniti, da bodo vsi narodi postali enakopravni. Ne trpimo pa vmešavanja drugih držav v naše notranje zadeve. Na ta način hočemo pripravljati časten mir, ustvariti nov svet in preprečiti, da se strašna svetovna vojska ne bo več ponovila. To so cilji, za katere se borujemo in za katere živimo in umremo.

Sv. Oče Benedikt XV. je te dni v odgovoru italijanskemu katoliškemu ljudskemu društvu na neko čestitko izjavil, da se vedno trudi in goreče goji željo, da bi se za vse narode prav kmalu sklenil časten krščanski mir.

Izmed angleških ministrov je za Lloyd Žoržem, kateri je izjavil, da bi Anglija sklenila mir s svobodno in neodvisno Nemčijo, ne pa s tako, kjer vlada samodržstvo, je o mirovni zadevi govoril tudi minister Cecil, ki je povdarjal, da se mora Srbija zopet popolnoma upostaviti. Četverosporazum Avstrije ne smatra kot svoje glavne sovražnice. Glavna sovražnica je Nemčija. Anglija se bo vedno zvesto oklepala svojih zaveznic. Mirovni cilji Anglije so: trajno pobotanje, zadovoljujoč mir in odstranitev nemškega militarizma, t. j. nasilne pruske vojne moči.

Angleški municijski minister Churchill je na nekem shodu izjavil: Bodoče leto bomo imeli toliko granat, topov, tankov in letal, kolikor jih še nismo nikdar imeli. Borili se bomo, dokler ne bomo izvojevali popolno zmago, ki bo imela za posledico, da bo nemški narod izgubil vsako zaupanje v svoje sedanje vladarje in način vladanja.

Novi nemški državni kancelar dr. Michaelis je povodom triletnice vojne sprejel večje število časnikarjev ter jim v pojasnilu o položaju rekel med drugim tudi tole: Iz govora angleškega ministrskega predsednika dne 21. julija je razvidno, da Anglija noče miru na podlagi sporazumljenja, nego hoče tak konec vojne, da bo Nemčija popolnoma podvržena sovražnikom. Minister Karson pa je celo izjavil, da se morejo začeti pogajanja še le tedaj kadar se bodo nemške armade umaknile s francoskega ozemlja za Reno. Michaelis je časnikarjem razkril tajno pogodbo med Francijo in takrat še carsko Rusijo, po kateri se zagotavljajo Franciji meje, ki jih je imela l. 1790, torej Alzacija, Lotaringija, ozemlje Saas in dalekosežne pridobitve na levem bregu Rene. Anglija odobrava te francoske vojne cilje in celo revolucionarna Rusija, ki je večkrat sveto proglašala mir brez pridobitev in odškodnin, ni zavrnila francoskih zavojevalnih ciljev. Ako sovražniki hočejo mir, se morajo tudi oni odpovedati svojim zavojevalnim načrtom.

Tako se torej vodilni državni sovražnih si držav še niso približali drug drugemu tako, da bi se mogli uspešno začeti s mirovnimi pogajanjmi. Nemški katoliški poslanec Erzberger, eden izmed centrovih voditeljev, pa je te dni izjavil, da bi se njemu posrečilo doseči tako približanje. Rekel je: »Če bi v bližnji bodočnosti imel priliko, da bi se razgovarjal z Lloyd Žoržem ali z Belferjem ali s kakšnim izmed prvih njihovih zaupnikov, bi se

zelo verjetno v malo urah o sporazumu, to je o mirovni podlagi toliko zedinili, da bi se uradna mirovna pogajanja mogla takoj začeti.« Erzberger naj torej kar začne!

Razne politične vesti.

Stajerčijanci so imeli preteklo nedeljo v Ptuj zborovanje, na katerem je govoril bivši soc. dem. urednik Linhart, predsedoval pa je posestnik Penn. Linhart je udrihal po Jugoslovanih in zahteval, da Slovenci in Hrvati ne smemo dobiti samostojnosti, ampak da moramo še nadalje ostati pod nemško komando. »Stajere« ne bo nič odločal o jugoslovanski državi, temveč bo iz nje izločen. Zato je razumljivo, da se »Stajere«, nemškutarski odpadniki in nemški zagrizenci bojijo združene Slovenije ali Jugoslavije, kakor hudič križa. Oni vedo, da bo potem nemškutariji na naših tleh odklenkalo za vselej in da ne bo pri nas prostora ne za »Stajere«, ne za Šulterajn, ne za Südmarko, ampak bo slovensko ljudstvo samo odločevalo o svoji usodi ter ne bo več ječalo v jarmu privandranih tujcev in nemških uradnikov. Na shodu so bili zbrani Ptujčani, nemškutariji iz Brega in ostale ptujske okolice ter naročeni udeleženci iz Maribora, med njimi seveda naš »priatelj« Francelj Girstmayr.

Pretekli teden so se nameravala vršiti v Pragiskupna posvetovanja: Čehov, Jugoslovancev in Ukrajincev glede skupnega postopanja radi spremembe avstrijske ustave. Kot zastopnika Jugoslovancev sta bila od Čehov povabljeni poslanci dr. Korošec in dr. Krek, ki sta dne 24. julija res tudi odpotovala v Prago. Ko sta pa dospela tje, sta češkoagrarista »Večer« in »Venkov« jugoslovanska zastopnika zelo neokusno napadla, kakor da bi bila vladna agenta. Dr. Korošec in dr. Krek sta nato izjavila, da obžalujeta in obsojata neuljudni sprejem ter sta odpotovala iz Prage. Posvetovanje je vsled tega odpadlo. Nekatere češke stranke, zlasti narodni radikali in agrarci, so proti temu, da bi se avstrijska ustava spremenila potom državnega zbora, ampak so zato, da se češko vprašanje reši ali v češkem deželnem zboru ali pa ob priliki mirovnih pogajanj. Radi tega so proti udeležbi Treznješe misleči Čehi, posebno krščanski socialci in socialni demokrati, pa so za to, da se notranja preureditev Avstrije izvrši potom državnega zbora.

Na Dunaju se sedaj vršijo pogajanja med vlado in zastopniki strank glede sestave novega ministrstva, v katero bi naj vstopili zastopniki vseh državnoborskih deloljubnih strank. Nekaj časa je krožila vest, da bo novo vlado sestavil bivši ministrski predsednik baron Beck, ki ima v Savinjski dolini obširna posestva. Novejša poročila pa pravijo, da je malo upanja, da bi prišel Beck na krmilo.

Cesar je naročil ministrskemu predsedniku dr. Seidler, naj sestavi stalno ministrstvo. Dne 31. julija je dospel dr. Seidler v državno zbornico, kjer je sporočil cesarjevo naročilo. Natančni načrti, kako misli dr. Seidler sestaviti novo ministrstvo, še niso znani, govori se pa, da bodo v vlado pozvane vse državnoborske stranke. Dunajska poročila naglašajo, da bo nova vlada razpolagala v zbornici z dovolj veliko večino. Poljake upajo pridobiti na ta način, da bo za namestnika v Galiciji imenovan civilni dostojanstvenik. Ministrstvo bodo pomnožili z raznimi novimi ministrstvi, tako da bi bilo v ministrstvu 12 poslancev. Vitez dr. Seidler se te dni pogaja z državnoborskimi strankami glede podrobnosti o sestavi ministrstva. Cesar je poklical k sebi ministrskega predsednika Seidlerja in Eszterhazyja ter zunanjega ministra grofa Černina.

Med Poljaki se opaža veliko gibanje, ki je naperjeno proti Nemčiji. V Varšavi so zaprli brigadirja poljskih legij, generala Pilsudskega, in polkovnika Sosukovskega, ker so ju osumili, da delata proti Nemčiji ter sta preveč prijazna Rusiji in Avstriji. Oba so vklenjena tirali v Nemčijo, kjer so ju djali v ječo. Vsled tega je nastalo med Poljaki v novi Poljski in tudi v Avstriji in Nemčiji veliko razburjenje. Velik del poljskih legij sedaj noče priseči zvestobe Nemčiji. Cela vrsta višjih častnikov je odložila svoja mesta. V Varšavi so pobili šipe na palači, kjer prebiva nemški gubernator Beseler, kateremu se očita, da silno odurno nastopa proti Poljakom. — V Krakovu je baje imel te dni Poljski klub avstrijskega državnega zbora tajno sejo, v kateri se je sklenilo, da bo klub prekinil zveze s sedanjo vlado, ker še do sedaj ni v Galiciji nadomestila vojaško vlado s civilno.

Rusko bojišče.

Naši korak za korakom prodirajo proti Rusom. Zasedli smo že tretjino Bukovine. Včerajšnja poročila pravijo, da imamo samo še en dan hoda do Černovic, ki so obkoljene od treh strani. Rusi se umikajo iz Bukovine v severozahodni kot Rumunije in Besarabije. Severno od Bukovine smo med me-

stom Husiatin (vzhodno od Bučaca) in vzhodno od mesta Zalesčiki na 50 km dolgi fronti prekoračili obmejno reko Zbruz. Tukaj smo prodrli precej daleč v rodovitno rusko pokrajino Podolijo, ki še v sedanji vojski ni čutila vojskeinega gorja. Od te strani preti Rusom v Bukovini nevarnost, da jim naši na umikajo zaprejo pot. Ozemlje ob Dnjestru, Seretu in Zbruzu, na katerem naši prodirajo v Rusijo, je močvirnato, in se da z velikimi vojaškimi četami prekoračiti edino v sedanjih suhih mesecih. Meseca septembra pa, ko se pričinja deževna doba, bo na tem prostoru premikanje čet nemogoče. Če proderejo do tega časa naši preko podoljskih rek Švanec in Smotrič (pritoka Dnjestra), bo do zime Rusom nemogoče zopet prodirati proti Galiciji. — Severno od Tarnopola do mesta Brody še imajo Rusi zaseden ozek pas severovzhodno gališkega ozemlja. Položaj se na tem delu bojišča in dalje proti severu ni spremenil.

Ena tretjina Bukovine zopet naša.

Naše čete prodirajo v treh smereh v Bukovino, od severa, zahoda in juga. Zlasti težavno je naše prodiranje iz gozdnatih Karpatov v Bukovino, ker sovražnik brani skrajno žilavo vsako ped zemlje. Junaštvu naših čet se je posrečilo, da smo zasedli dosedaj eno tretjino Bukovine.

Naši pred Černovicami.

Nevzdržno prodirajo naše čete v smeri proti glavnemu mestu Bukovine, proti Černovicam. Zahodno od Černovic se nahajajo le še en dan hoda pred Černovicami.

Cesar zopet na ruski fronti.

Cesar Karel je bil dne 28. julija z manjšim spremstvom zopet na gališki fronti, kjer je osebno najhujšem ognju zasledoval razvoj bitke in opazoval hrabrost svojih čet. Bil je po vseh zopet osvojenih mestih sprejet z velikanskim navdušenjem.

Na drugih bojiščih.

Lahi so poslali zadnje dni več oddelkov svojih zračnih ladij, da pogledajo, kaj delajo naši za primorsko fronto. Dne 28. julija so trikrat pripluli nad Idrijo in vrgli na mesto 120 bomb. Ker so slabo zadeli, je bila le mala škoda. Ubili in ranili so po eno osebo. Sicer pa je na italijanskem bojišču enakomerno življenje. Artilerija deluje od časa do časa zelo živahno.

Na rumunskem bojišču se vršijo pomembnejši dogodki edino na severovzhodni sedmograški meji, kjer so Rumuni v smeri od Foksianja po dolinah rek Kasinu, Susita in Putna prodrli že v okolico sedmograškega mesta Kezdy-Vasarhely.

Na francosko-angleški fronti na zahodu že divja grozovita artilerijska bitka skoro na celi črti. Na bojni črti so cele pokrajine uničene. Vse je porušeno; še enega drevesa ni več. Ob nekdanji francosko-belgijski meji in sicer v prostoru med rekama Lys in Yser pa se je v pondeljek, dne 30. julija pričela huda infanterijska bitka. Angleške naskakovalne množice so se navalile z veliko silo na 50 km dolgi črti na nemške postojanke. Prvi dan so prodrli 2—3 km naprej. Angležem bodo baje sledili tudi Francozi na vzhodnem delu francoskega bojišča. Ti napadi bi naj razbremenili Ruse, tako da bi morali Nemci večino svojih čet vreči z ruskega na vzhodno bojišče.

Na ostalih frontah nič posebnega.

Tedenske novice.

Za stolnega prošta mariborskega kapitlja je bil dne 1. avgusta t. l. slovesno inštaliran mil. g. dr. Martin Matek, dozda stolni kanonik in ravnatelj kn. sk. ordinariatske pisarne. Novemu proštu prav iz srca čestitamo in mu želimo, da ga ljubi Bog krepi in podpira v njegovi težavni službi!

Duhovniške spremembe. Prestavljeni so naslednji č. gg. kaplani: Josip Dušič iz Kozjega v Trbovlje, Anton Kuhar iz Ljubnega k Sv. Martinu na Paki, Martin Kozar iz Loke pri Zidanem Mostu k

Sv. Lenartu v Slov. gor., Anton Bratkovič, ki je bil zavrlo bolezn v začasnem pokoju, v Leskovec, V. Jastrobni, bivši vojni kurat, na Ljubno v Savinjski dolini. Na novo nastavljeni so naslednji č. gg. novomašniki: Martin Cepin pri Sv. Juriju ob juž. ž., Alojzij Mešiček v Kamnici pri Mariboru, Alojz Pirš v Zaleu, Franc Rakun k Sv. Emi, Janko Kljun v Selnici ob Dravi, J. Lužar v Loki pri Zid. Mostu, Ernest Vidic pri St. Juriju v Slov. gor. in Leopold Amon v Slivnici pri Celju. — Za provizorja na Remšniku je imenovan tamošnji kaplan č. g. Matko Kravh.

Štajerski cesarski namestnik. Slovenski listi zadnji čas ostro prijemajo štajerskega cesarskega namestnika grofa Claryja. Med drugim se mu očita, da se ob začetku vojske ni popolnoma nič zavzel za po nedolžnem preganjanje Slovence, da neprestano zapostavlja slovensko ljudstvo, da se še ni naučil ne besedice slovensko in da je največ kriv, da se na Štajerskem, posebno v slovenskem delu dežele, rekvirira živina, žito in drugi pridelki z vso brezobzirnostjo. Vse to je baje prišlo na uho tudi v najvišjih krogih. „Sl. N.“ poroča, da bodo v kratkem odpoklicani razni cesarski namestniki, ki so se izkazali ali za nesposobne ali pa za nevedne zaupanja prebivalstva. Odpoklicana bosta baje tudi štajerski in iržaški namestnik. Predno pa bo Clary šel v zaslužni pokoj, namerava izvršiti nekatere osebne spremembe pri spodnještajerskih političnih uradih. Mariborskega Weissa, velikega prijatelja Slovencev, kateri je bil osebno prepričan, da so l. 1914 preganjani Slovenci vsi bili v resnici krivi zločinov, katerih so jih dolžili, Clary ne namerava izmenjati, ker se je po njegovem mnenju Weiss l. 1914 izkazal za najboljši pripravnega nemškega uradnika za Slovensko Štajersko. Povišati pa namerava drugega prijatelja Slovencev, ptujskega Netoliczka, ki je enakega mišljenja kot Weiss ter je l. 1914 tudi bil enakega ravnanja. Netoliczka, ki je popolnoma v rokah nemške in nemškutarke struje, baje pride v Celje, kjer mu bo nemški Volksrat nadel vaje. Mesto Netoliczka baje pride v Ptuj konjiški dr. Hohl, zoper katerega se že tudi množijo pritožbe. Take in slične spremembe se namerava izvršiti Clary, predno se bodo zaprle duri.

Štajercijanski sklepi. Pod komando socialnega demokrata, sedanjega »Štajercvega« urednika, so nemškutarji na nedeljskem zborovanju (glej odstavke med »Raznimi političnimi vestmi«) v Ptujju skrpucali nekaj resolucij. V eni izmed teh se jim veleva, da se Štajerska ne sme raztrgati v dva dela in da Jugoslovanske države ne sme biti. Ko so slišali to resolucijo, so Štajercijanci bridko vzdihnili, ker jih je popadla težka slutnja, da bodo morali pobrati šila in kopita ter se izseliti; zakaj drugače se ne bodo mogli odtegniti pretečemu raztrganju, ki ga bodo izvršili strašni Jugoslovani. Še globlje so Štajercijanci zazdehnili ob drugi resoluciji, ki izreka nezaupnico slovenskim poslancem, ker ne delajo gospodarske politike. Prišla jim je namreč na misel gospodarska politika ptujskega okrajnega zastopa, ki se je izrekel zoper vojne podpore na deželi in za znižanje cen pri živini in ki je prodajal galico po tako visoki ceni, kakor noben drug zastop. In pri tej misli jim je že v usta prikipela želja: Take gospodarske politike nas reši, o Gospod!

„Štajerc“ se ne da motiti v svojem visličarskem poslu ter v svoji številki z dne 29. julija zopet trdi, da je ona češko-slovanska brigada, ki se je na ruski strani hrabro borila pri Zborovu, sestavljena iz čeških dezertirjev, ki torej sodijo na vislice. Naše poročilo, da je ona brigada sestavljena iz Čehov in Slovakov, ki so na Ruskem naseljeni kot tamošnji državljani, pa imenuje laž. No, če je to laž, potem so lagali nemški listi, med njimi Dunajski list „Reichspost“, po katerih smo posneli to poročilo. Nemški podrepnik „Štajerc“ se je zelo zaletel, ker se je predrznil Nemcem, svojim gospodom, očitati — laž. Vsekako pa „Štajerc“ laže, ko poroča, da je uradno dognano, da je dotična brigada sestavljena iz čeških dezertirjev. Kateri urad je to dognal in pa kdaj?

Ponosen oče je Janez Slaček, želar iz Gornje Ročice, okraj Sv. Lenart v Slov. goricah. Dal je cesarju v obrambo domovine s e d e m sinov, katerih dva: Dominik in Ernest sta padla na polju časti in slave, dočim jih stoji ali v vojski petorica z geslom: Hrast se omaja in hrib, Slovenec stoji ali umrje za dom in cesarja. Dvainsedemdesetletnemu očetu in mamici naše častitke!

Naknadna prebiranja letnikov 1899, 1898 in 1897. V času od 3. do 22. septembra t. l. se bodo zopet vršila naknadna prebiranja črnovojniških zavezancev rojenih v letih 1899, 1898 in 1897. Vsi

črnovojniški zavezanci omenjenih letnikov se morajo zgledati pri svojem županstvu med 6. in 11. avgustom. Kraj, dan in ura naknadnih prebiranj bo razvidna pri vsakem županstvu. Izvzeti od teh prebiranj so samo tisti črnovojniški zavezanci, ki so bili po 30. aprila 1917 superarbitrirani, ali kot nesposobni za črnovojniško službo z orožjem odpuščeni iz črnovojniške službe, nadalje tisti, ki so za vsako črnovojniško službo očitno nesposobni, kot bebeci, gluhonemi, na obeh očeh oslepel, umobolni in katerim manjka ena roka ali noga.

Velik požar. V torek, dne 31. julija ob 4. uri popoldne je v trgu Vinica pri Ormožu (na Hrvaškem) izbruhnil hud požar, ki je upepelil poslopja 49 posestnikov. Ogenj je zanetil petletni otrok v nekem škednju. Pogorelcem je ostalo samo 9 hiš, drugo pa je vse zgorelo. Žrtev plamena je postala tudi ena ženska; poškodovan se je močno tudi en varaždinski požarnik. Zgorelo je nad 100 svinj, in več druge živine. Vsi poljski pridelki in gospodarska orodja so žrtev požara. Požar je prišlo gasit poleg viniške še 6 sosednjih društev. Ognjegascem je bilo nemogoče požar ugasiti ali omejiti. Vnela se je hiša za hišo. Vročina in veter ter suša so še bolj pospešila veliko nesrečo. V pol uri je bil cel trg v plamenu. Škoda je ogromna.

„Sv. Areh na Pohorju“ je naslov lični knjižici, ki jo je spisal profesor dr. Kovačič. Knjižica, katero toplo priporočamo, se naroča v tiskarni sv. Cirila v Mariboru in stane 1 K s poštnino vred.

Gospodarske novice.

Rekviriranje svinj. Deželna komisija za nakupovanje živine je sklenila svoj čas proti dokazom slovenskoštajerskih kmetijskih zastopnikov, da monopolizira nakup svinj, t. j. da smejo nakupovati svinje le od živinoprometnega zavoda pooblašeni nakupovalci. Izrečno se je povdarjalo, da stem ni spojena nobena rekvizicija, temveč da ti nakupovalci pokupijo le svinje, katere kmetje prostovoljno oddajo in kakor vsako leto prodajo, koliko jih imajo odveč za lastno gospodarstvo. Dež. odbornik dr. Verstovšek je izvedel te dni, da namerava c. kr. urad za prehrano na Dunaju uvesti rekvizicijo svinj. Odločno je protestiral pri ministru Höferju, da bi kaj takega uveljavil, ter ga opozoril na to, da svinjereja v ednem letu popolnoma propade, če bi oblasti nasilno jemale kmetom svinje. Obrnil se je dež. odb. dr. Verstovšek zajedno na vodjo poljedelskega ministrstva in ga rotil, da v tej stvari odločno brani kmeta in skuša zabraniti rekviriranje svinj. Kmetijske podružnice, zganite se in pojasnite položaj, ki bi nastal, če bi se še odjemale svinje živinorejcem. Poslanci bodo storili svojo dolžnost; treba jih je pa podpirati.

Čudni slučaj rekvizicije kmetске vprežne živine. Iz ust prizadetih izvemo za naslednje slučaje načina, kako se rekvirira kmetška vprežna živina: Veleposestnik W. na Janževem vrhu pri Ribnici na Pohorju ima 183 oralov posestva. Posestvo je deljeno v dvoje: Prvo v izmeri 108 oralov in drugo v izmeri 85 oralov. Oba dela sta oddaljena drug od drugega poldrugo uro hoda. Že v mirnih časih je potreboval W. za obdelovanje svojih posestev 5 parov volov. Med vojno — sam je bil 4krat na fronti — so mu pobrali 4 pare volov in pred kratkim peti, to je zadnji par volov. Vole je bil baš navadil na jarem in pričel z njima prve poskušne vožnje. Njegov sosed S., ki ima pol manj posestva, a je dober prijatelj nakupovalca živine, pa je bil prodal svoj par volov podroko z velikim dobičkom, a vrhu tega še izposloval pri nakupovalcu, da je sedaj v posesti Wevih volov, koja je le-ta moral prodati za uradno mu predpisano ceno. Kaj pravi k temu c. kr. okrajno glavarstvo, ki je nakupovalca opozorilo, da W-u volov na noben način ne sme vzeti, če ni najnujnejša sila, ozir. le tedaj, če bi g. Z. sicer na noben način ne bil v stanu spraviti skupaj predpisanega števila goveje živine za vojaško uporabo! Ker je g. Z. vola odstopil Su, je očitno ravnal naravnost proti izrecnemu naročilu okrajnega glavarstva. Konečno še opozarjamo na okolnost, da je W. ponujal v zameno za vole mladega junca in mlado telico, kar pa g. Z. ni hotel, marveč se opiral samo le na rekvizicijo obeh volov. — Drug slučaj: V mariborskem okraju je nek posestnik oddal meseca maja dvoje težkih volov. V zameno je pri sosedu kupil mlajše vole, a dobil jih je samo pod pogojem, da bo sosedu obdelal njegovih

10 oralov njiv. Sam je imel še svojih 8 oralov njiv, skupno torej 18 oralov. A kljub temu je nakupovalec poročal glavarstvu, ne da bi posestnika kaj vprašal ali ga obvestil, da noče dati volov. Glavarstvo pošlje strog odlok. Posestnik je bil presenečen vsled tega čudnega postopanja in je ekspresno prosil za odlog oddaje, ker bi moral sejati ajdo in spraviti žito pod streho itd. A vendar je moral gnati svoje vole na P., kjer jih je dobil drug posestnik. Sedaj je dvoje večjih posestev brez vprežne živine. Najlepše pa še pride. Glavarstvo je poslalo posestniku te dni kazensko polo, ker baje ni oddal volov. To je dokaz, da se dela nekje brez glave. Najprvo odvzeti nujno potrebno živino, nato pa še posestniku groziti s kaznijo. To so lepe reči! — Nekje na Slov. Štajerju pa se je zgodilo, da je posestnik dobil od glavarstva dovoljenje, da še sme vole obdržati. A čez dober teden nato dobi veliko kazensko polo, ker ni oddal volov. Kaj naj rečemo k takemu postopanju?

Čudna pota rekviriranja v mariborskem okraju. V naše uredništvo je došel posestnik, od katerega zahteva glavarstvo 100 kg ovsa a ga nima ne zrna vsejanega. — Drug posestnik zopet pravi, da bi moral oddati oves najpozneje do 31. julija, a oves še stoji zelen na njivi. — Krono temu načinu predpisovanja o oddaji pa je napravil žitni urad s tem, da zahteva od neke občine 40 kg pšenice. Občina pa poseduje samo kos gozda, malo parcelo pašnika ter občinske ceste in pota. Na občinskih cestah in potih pa v naših krajih nikjer ne raste pšenica. — V neko občino, katere ime je gg. pri žitnem oddelku na razpolago, so poslali oddajni poziv za posestnika, ki ga sploh ni. Take in enake reči se dogajajo. Pozivamo urade, naj vendar pri predpisovanju in rekviriranju ne izgubijo glave in naj se po nepotrebnem ne razburja našega ljudstva.

Oddaja žganjarskih kotlov. Ptujsko okrajno glavarstvo (in menda tudi druga) zahteva oddajo bakrenih žganjarskih kotlov, ki so bili oproščeni oddaje. Ministrstvo je v tozadevnem odloku odredilo, da smejo okrajna glavarstva določiti, kateri kotli se morajo oddati in kateri ne. Čudimo se torej, da ptujsko glavarstvo zahteva ravno oddajo kmetijskih kotlov, meščanskih pa ne. Kmetje si s kotli zgejo slabejšo sadje, drože in tropine, da se to blago ne pogubi. Meščanski žganjarji, kakor Strašil, Hutter itd. pa delajo žganje samo iz zasebne dobičkarije in kljub temu glavar Netoliczka zahteva samo kmetске kotle, dasiravno bi jih lahko oprostil. Ker je rok za oddajo zelo kratek (samo 8 dni), naj posestniki kotlov takoj napravijo prošnjo na glavarstvo za oprostitev kotlov.

Dražba konj. V soboto, dne 4. avgusta 1917, predpoldne ob 9. uri bo v c. in kr. konjski bolnišnici na Teznu pri Mariboru dražba konj. Posestniki, ki žele kupiti konje, dobijo pogoje pri glavarstvu, kjer dobijo tudi poverilnice za to dražbo.

Za lovce. Mariborsko okrajno glavarstvo nam naznanja, da bo dobila trgovina Franc Frangež v Mariboru v Gosposki ulici 300 kg svinčenih šiber za lovce mariborskega glavarstva. Nakaznice za šibre izdaja prehranjevalni urad v Edmund-Šmidovi ulici.

Nabirajte koprive. Slično kakor v lanskem letu opozarja tudi letos »Zveza gospodarskih zadrug za Štajersko« na važnost in potrebo, da se takoj prične z nabiranjem kopriv. Kopriv se naj ne izruva iz zemlje, marveč se jih naj odreže s srpom, nožem ali s koso. Pripomni se, da se naj koprive, ako le mogoče, na solncu dobro posušijo, kajti nezaudostno posušene koprive kaj rade splenijo. Od plesnivih kopriv pa ni nobenega haska, ker je vlakno za nič in tudi za krmo niso plesnive koprive. Cene za nabrane koprive so letos nekoliko višje in znašajo za meterski stot zdravih in dobro posušeni kopriv z listjem vred, ali tudi brez listja 14 K, za meterski stot posušenega koprivnega listja pa 16 K. V teh cenah pa stroški za prevažanje niso vračunjeni. Tozadevne ponudbe je vlagati na zgoraj označeno zadrugo.

Cene za plemene vprežne vole. Na razna vprašanja odgovarjamo, da se plemeni vprežni voli plačujejo po 3 do 3 K 50 v 1 kg žive teže.

Cene za les. Zveza avstrijskih lesnih veletrgovcev na Dunaju je sklenila sledeče lesne cene, ki so veljavne za kubični meter do preklica: Hlodi mehki neotesani 42—58 K, trdi 55—100 K, mehke deske 95—118 K, oglati ali otesani mehki hlo-di 80—112 K, trde deske 120—200 K, mehke

deske 90—120 K. Popraševanje po hrastovem trdem lesu in po mehkih deskah je bilo zelo živahno. Blaga primanjkuje.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatcu je bilo v pretekli dobi popraševanje po tujem hmelju malenkostno. Cene za tuj hmelj so se gibale med 80—105 K za 50 kg. Zastopnik neke nemške pivovarne je pokupil nekaj bal tujega hmelja pri delka iz leta 1915 in sicer po 45 K za 50 kg. Vsled suše so letos ogrski hmeljski nasadi precej prizadeti. Galicija in Moravska ter deloma Šlezija bodo imele letos precej slabo hmeljsko letino.

Razne novice.

Poslano. Današnji številki smo priložili prospekt c. kr. avstr. vojaško vdovskega in sirotinskega sklada (zavarovalni oddelk za Štajersko) Gradec, Franzensplatz 2 radi zavarovanja vojnega posojila. Opozorjamo na to prilogo.

Kavina primes iz praženih hroščev. Vseučilišni profesor dr. Neving v Inomostu je preiskal razne kavine primesi ter dognal, da se nahajajo sedaj v kavini primesi velike množine praženih hroščev, kar je razvidno iz tega, da se najdejo v vsaki kavini primesi glave, noge, tipalnice in drugi telesni ostanki praženih hroščev — bržčas rujava hrošča. Dober tek!

Sedem otrok raztreščila granata. V Kraljevcih so otroci lovili ribe v potoku, ali namesto ribe so potegnili iz vode granato, ki je padla tja 1. 1914 v bojih s srbsko armado. Otroci so vlačili granato, ki je konečno razpočila in raztrgala na drobne kose 7 otrok.

Karta za sladkor. Služkinja je ravnokar odšla po karte za sladkor. Kar se spomni gospod, češ, da jej je pozabil naročiti za eno karto več, ker so dobili včeraj novorojeno deklico. Urno stopi k telefonu ter pokliče uradnika, rekoč: „Prosim za mojo hišo eno karto za sladkor več, ker smo dobili novo deklico!“ — Uradnik odgovori: „Nikakor ne! Deklica bi morala prinesiti karto za sladkor seboj od tam, odkoder je prišla!“

Dopisi.

Maribor. Za skupno cesarsko slavnost vseh mariborskih slovenskih društev, ki se bo vršila v nedeljo, dne 19. avgusta v spodnjih prostorih Narodnega doma, se delajo velike priprave. Pevske točke bo izvajal dobro izvežban pevski zbor, naprošena je že tudi godba, dobitki za tombolo prihajajo vsak dan od raznih strani. Vabimo že sedaj rodoljubne Slovence in Slovenke, da pridejo dne 19. avgusta proslaviti našega cesarja Karla I.

Maribor. Maršal nadvojvoda Evgen je pisatelju in ravnatelju Otonu Hofbauerju, kateri je tudi v mariborskih bolnišnicah prirejal humoristična predavanja, izrekel v laskavih besedah svoje toplo priznanje. G. Hofbauer je na južnozahodni fronti priredil predavanja v nad 400 bolnišnicah in pred več kot 50.000 vojaki.

Jarenina. Po dolgem času smo Jareninčani v nedeljo, dne 29. julija zopet enkrat obhajali večjo slovesnost. Naša dekleta so predstavljale igro »Junaske Blejke«. Priznati se jim mora, dobro so napravile; igrale so z navdušenjem in s čutom. Prav hvaležni smo jim za užitek in veselje, ki so ga nam napravile. Ravnoisto zahvalo zaslužijo tudi pevci, ki so pod spretnim vodstvom g. nadučitelja prednašali več pevske točke, tako med drugim 6 glasno »Avstrija moja«. Nastopil je mešan in moški zbor. Udeležba je bila velika, vendar smo jih še dosti pogrešali, predvsem sosedov. Upamo, da nas pa ti posetijo dne 12. avgusta, ko bomo proslavljali rojstni dan našega ljubljenskega cesarja Karla I.

St. Rj v Slov. gor. Zadeva glede broda čez Muro v Selnici ob Muri, ki ga je lamsko jesen odnesla povodenj, se vsled posredovanja od naše strani vendarle bliža ugodni rešitvi. Za soboto, dne 4. avgusta, je na okrajno glavarstvo v Mariboru sklicano posvetovanje udeležencev občin in zasebnikov. Zgradil se bo čimprej nov brod.

Lučane. Minila so že cela tri leta, odkar so se poslovili naši možje in fantje od nas. Vendar vsak dan premišljujemo o svetem miru, kdaj bo zvonček zazvonil: »Mir ljudem na zemlji, ki ste dobre volje!« Vendar tega še ni slišati. Moj mož Jakob se nahaja že tri leta na bojnem polju, ni še bil ranjen in tudi v bolnišnici še ni bil, ali to ni nobeno čudo! Saj ga varuje Marija. Tretji svoj god je obhajal na bojnem polju. Taki so naši slovenski junaki! — Suša je pri nas napravila ogromno škode. Otave in ovsu ne bo skoro nič. Koruza pa se je lepo popravila.

Najnovejša poročila.

Najnovejša avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 1. avgusta.

Vzhodno bojišče.

Severovzhodno od doline reke Kasinu so se zopet izjalovili srđiti sovražnikovi napadi. Pešpolk št. 82 se je boril tukaj s priznanim silo. — V ozemlju kotatreh dežel so naše čete nepričakovano prodirale proti višinam, katere so imeli zasedene Rusi. Sovražnika smo vrgli nazaj. — V južni Bukovini prodiramo proti mestu Kimpolung. — Južnozahodno in severozahodno od Cernovic je bil v srđitih bojih zlomljen nov, s protisunkom, zavarovan sovražnikov odpor. Tudi v kotu ob izlizu reke Zbruz smo zopet napredovali.

Na ostalih bojiščih položaj nespremenjen.

Iz nemškega poročila.

Berolin, 1. avgusta.

Na celi francoski fronti so se razvili izredno ljuti napadi angleško-francoskih čet proti nemškim postojankam. Bitka se nadaljuje z izredno ljutostjo.

V rusko žitno zakladnico!

Ruski polkovnik Andozovski piše v listu „Ruski Invalid“, da je cilj sedanje avstrijsko-nemške ofenzive proti Rusiji, zavzeti rodovitno rusko ozemlje v Podoliji do reke Dnjepr, ki se imenuje žitna zakladnica Rusije. Na tem ozemlju je nakopičenih nad 12 milijonov ton raznega žita.

Rusom odvzeli nad 250 topov.

Naše čete so odvzele Rusom v času od 19. do 31. julija nad 250 topov in 300 strojnih pušk.

Minister Belfer o Avstriji.

London, 30. julija.

Državni tajnik angleškega zunanjega ministrstva, Belfer, je v spodnji zbornici izjavil, da se naj z Avstrijo tako postopa, da se bodo njeni narodi mogli samostojno razvijati in sami odločevati o svojem razvoju.

Angleško mirovno ministrstvo.

Bern, 1. avg.

Anglija dobi novo ministrstvo, katero ima nalogo, skrbeti za popravo in zgradbo po vojski poškodovanih in zrušenih vasi. Ustanovitev mirovnega ministrstva na Angleškem je znamenje, da so tudi Angleži prepričani, da do miru ni več daleč.

Kedaj se bo končala vojska?

Iz Pariza se poroča, da je bilo dne 31. jul. 1917 na vojnem posvetovanju četverosporazumovih držav v Parizu sklenjeno nadaljevati vojsko še čez zimo, ker vsled ruskega poraza v vzhodni Galiciji ni nobenega upanja, da bi bila vojska za četverosporazum zmagonosno končana še v tem letu. Treznomisleči možje na naši, kakor na sovražni strani pa se resno trudijo, da bi se vojska na vsak način končala pred zimo. Posebno naš cesar Karel upliva na vse strani, da bi preprečil nadaljevanje vojske.

CEMENT IN APNO ZA KROMPIR!

Kupimo več vagonov zgodnjega krompirja v zameno za cement in apno.

Ponudbe na cementno tovarno in žgalnico apna

v Zidanem Mostu, Štajersko. 590

Majer se išče.

Biti mora ženjen z večjimi otroci. Vojaštine prost (Vojni invalid ima prednost), v sadje, vino in živinoreji dobro izvežbani slovenščine popolnoma zmožen in nekaj nemščine. Dobra plača. Stalno mesto, če pripraven. Ponudbe pod »Slov. Štajer 312 a na anončno pisarno Kienreich, Gradec, Sackstrasse št. 4.«

Sv. Anton v Slov. goricah. Vsled hrabrosti v deseti laški ofenzivi je dobil malo srebrno kolajno Anton Čuček iz Župetinc.

Ljutomer. Za slov. slepce v Gradcu je nabralo omizje pri Martinu Lipovcu ob priliki patrocina sv. Ane na Podgradju 30 K. Posnemanja vredno! Kdor se kaj nabira naj pošlje prispevke č. sestri Klari Vrhunc, Odilien-Blindeninstitut v Gradcu. Usmilite se ubogih revežev!

Grabe pri Središču. Dne 18. julija t. l. je umrl v Rakeku na Kranjskem črnovojnik mladenič 1. Zdravec. Povodni dopusta se je odpeljal iz Središča dne 17. jul. ob ½5. uri popoldne. C. g. vojni kurat piše, da je prišel v Rakek z vlakom dne 18. julija ob ½5. uri zjutraj. Bilo mu je že na postaji tako slabo, da so ga morali prenesti v vojaško bolnišnico, kjer je, ne da bi prišel k zavesti, umrl proti 11. uri dopoldne. Vzrok smrti je notranje krvavljenje. Če se je ponesrečil med vožnjo, ni bilo mogoče zvedeti. Slučajno ve kak ž njim potujoči tovariš o tej zadevi kaj natančnega; tedaj se prosi, da poroča to njegovi materi Lizi Zdravec, kmetici na Grabah pri Središču. Rajni se je že leta 1915 bojeval proti Srbom in bil lani navzoč pri železnem koru ob priliki naše ofenzive na južnem Tirolskem. Tukaj je bil težko ranjen in mogoče je šrapnel, kateri mu je od tedaj tičal v plečah, bil vzrok sedajne tako nagle in nepričakovane smrti. Bodi mu lahka zemlja slovenska!

Stoprce pri Rogatcu. Smrtno je ponesrečil kmet Valentin Leskovar iz Razvojnika, eden najskrbnejših gospodarjev naše župnije. Ko je vozil kostanjev les za novo tovarno v Majšpergu in hotel v nekem strmem klancu voz zavreti, je prišel pod voz in bil v par minutah mrtev.

Gornjegrajski okraj. V nedeljo, dne 29. julija je imel poslanec in deželni odbornik dr. Verstovšek zaupni sestanek v Gornjem gradu. Zbralo se je lepo število mož iz Gornjega grada samega, iz občin Nove Štife in Bočne. Poslanec je podal sliko celega položaja; zvedeli smo marsikatero zanimivost in se utrdili v prepričanju, da sme slovensko ljudstvo popolnoma zaupati svojim poslancom, da bodo rešili težavno jugoslovansko vprašanje, ki ne sme izginiti z dnevnega reda. Poslanec dr. Verstovšek in celemu Jugoslovanskemu klubu se je izreklo popolno zaupanje. S trikratnim živijo-klicem na presvitlega vladarja Karla I. smo se zadovoljni razšli in moramo reči, da smo dobili po besedah poslančevih zopet poguma za življenje in novih upov za boljšo bodočnost. Taki shodi so v teh obupnih časih velikanske vrednosti, ker širijo naredno zavest.

Staritrg. Gustav Habermuth, jurist in enoleten prostovoljec, je bil odlikovan dne 29. novembra 1916 s srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda. Pred par tedni je došlo to sporočilo njegovim staršem, on pa se nahaja v vojnem vjetništvu v Italiji v Sardiniji.

Sv. Jedrt nad Laškim. Umrl je dne 20. julija najstarejši tukajšnji župljan, Radeckijev veteran, Martin Zorič v 89. letu. Doma iz Dobrnica na Kranjskem je bil z 18 leti potrjen k vojakom ter moral od nabora naravnost v Maribor k 47. pešpolku grof Kinsky, odtam pa skozi Ljubljano na laško bojišče. Vse je prehodil peš. Služil je najprej cesarja Ferdinanda in sicer pod Radeckim. Videl je večkrat, kako Radecki pa na konj sedi in roženkranc v rokah drži. Bil je tudi priča, kako je nadvojvoda Franc Jožef pri Sv. Luciji na konju sedeč čisto sam z nekega hriba opazoval bitko, kako so krogle sikale okoli njega, stari maršal Radecki pa se jezil, češ, čemu mu pošiljajo take na bojišče, ali mislijo Dunajčani, da nima drugega posla kakor da jih varuje. Nadvojvoda je postal cesar, in naš Martin se je še dalje pretepaj z Italijani. V spominu mu je ostala zlasti bitka pri Novari, kjer so naši strahovito naklestili Sardinco. Vsegavkup je prebil pri vojaki 9 let in 6 mesecev, se naučil nemški in laški, potem pa šel med premogarje v Hrasnik. Z lastnimi žulji si je postavil hišico ter delal, dokler mu ni roka onemogla. Zadnja leta je preživel pri svoji hčeri tu. Bil je še močen, vedno zdrav, slednjič se ga lotil rak na ustnih, prišlo je vojno pomanjkanje, in šel je, odlikovan s štirimi vojaškimi znaki, zvest cesarju in Bogu, po krono zmage v večnost.

Sevnica ob Savi. V četrtek, dne 26. julija smo položili k večnemu počitku še mlado, pridno ženo Martina Kozinc, veleposestnika in načelnika posojilnice v Prešniloki. Bolehala je več kakor eno leto. — Preminul je tudi 46letni vojak, skrbni posestnik Anton Kunšek v Lončarjevem dolu, v bolnišnici na Češkem. Zapušča ženo in več nepreskrbljenih otrok. — Svetila obema večna iuč!

Listnica uredništva.

Sv. Martin pri Vurbergu: Slučaj je res zanimiv. Javite sodno zahtev politične oblasti vašemu državnemu poslancu. Če kmetski župan kaj tako povrhnega napravi, ga kaznujejo. Le branite svoje pravice! — Ptujška okolica: Zalevo radi jaje in sladkorja naznanite poslancu M. Brečiču. — Sv. Jurij ob Taboru: Druge pomoči ni, nego dokazati, da pri prodaji ni bilo nobenega draženja. Rok za ugovor pa je menda že potekel. — J. K., Badličani: Žal, da radi pomanjkanja prostora takih spisov nikakor ne moremo priobčiti. — Šmarje pri Jelšah: To, kar se godi Šmarčanom, se godi glede sladkorja in drugih živil v stoterih in stoterih občinah. Druge poti ni, kakor dokazati nepravilnosti in se pritožiti na glavarstvo. — Dopisnikom radi odlikovanih: Ker se zadnji čas množijo slučaj, da tovariši s poročili o odlikovanih hočejo „potegniti“ svoje tovariše, bomo prinašali samo tista odlikovanja, o katerih smo prepričani, da so resnična. — Zabukovje pri Sevnici: Pritožite se naravnost na cesarsko namestnijo. — Stojanci: O kakšni tak naradni nam še ni nič znano. Ljudske kuhinje se ustanavljajo samo po mestih in še tisto le prostovoljno. Bodite prepričani, da bodo poslanci S. K. Z. tudi v bodoče trdno na straži za naše kmetske zadeve. — Mala Nedelja: Obrnite se v zadevi glede mlinov takoj na vašega poslanca g. Iv. Roškarja in mu natančno pojasnite.

Lotarijske številke.

Trst, dne 25. julija 1917. 85 70 28 56 4
Dunaj, dne 28. julija 1917. 44 11 60 66 24

MALA NAZNANILA.

Črna beseda stane 5 vinarjev, petičvrsta 18 vin. Mrtvaška omanila in črna beseda stane 24 v., izjave in poslano 36 vinarjev. Za vsako objavo naznanjen popust. Inzerati se sprejemajo le proti predplačilu. Zadržati čas za sprejemlje inzeratov torej opaziti.

Močan učeneč se sprejme v misarstvu Mariboru, Kaiserstrasse št. 18. 567

Proda se lepo posestvo, okoli 20 orolov zemlje, lepe njive in travniki, lepi sadonosni sraven. Redi se lahko par konj in 4. glav goveda. Posestvo leži tik železniške postaje Spodnje Laze. Cena se izve pri g. Karlu Štante, mlinar, Sp. Laze, pošta Loče pri Poljčanah. 566

Lepo posestvo na prodaj v občini Zikarec; lepe njive, nov vinograd, sadonosni, gozd, preša, studenec pri hiši. Meri vse skupaj 7 orolov. Cena 10.000 K. Več se izve pri Janezu Rajšu, posestniku v Zikarecih, p. Sv. Barbara niže Maribora. 565

Marmenaj, dobro ohranjen se želi kupiti. Tozadavne ponudbe in posredništvo sprejema Alojz Vessel, organist, Sv. Barbara v Halosah. 564

Vielšar s petimi delavskimi močmi in s dobrimi spričevali se išče. Naslov pove g. Kšnič, lekarna Tegethofova ulica, Maribor ali Sv. Peter pri Mariboru. 569

Kupim dobro ohranjeno pneomatsko (gumi) za kolese in pisalni stroj. Ponudbe osebno ali po dopisnici na g. J. Vouk, Maribor, Viktringova ul. 7. 568

Žagarja in hlapca za vole sprejme takoj Fran Rajš, veleposestnik Bistrica pri Mariboru. 571

Vielšar s štirimi delavskimi močmi se sprejme pri g. Tiso Langetalu, p. Pesnica. 572

Prodajalca, starejša moč s dolgoletnimi spričevali, išče službe v mešani trgovini. Naslov na upravnštvo „Slov. Gospodarja“ pod „Prodajalca št. 578“.

IZGUBILA

se je bila 11. julija med frančiškansko cerkvijo in glavnim kolodvorom v Mariboru listnica s denarjem v znesku 16 K in važna pisma, ki nimajo za tistega, kdor je listnico našel, nobene veljave. Pošteni najditelj mi jo naj vrne proti lepi nagradi. Kaiser Jožef, posestnik Brestnica 89 pri Mariboru. 574

Proda se lepa hiša, na lepem prijaznem kraju s gospodarskim poslopjem, vrtom in njivo, pol ure od železniške postaje St. Pavel pri Preboldu v Sav. dolini. Več se izve pri g. Mihaelu Medved, Latkova vas, Sv. Pavel pri Preboldu. 576

Kupi se mala hiša z dvema sobama, majhnim gospodarskim poslopjem, studencem, vrtom, majhno njivo in sadonosnikom blizu železniške postaje. Cena ne čez 4500 kron. Ponudbe pod naslovom: Franc Wailand v Poberžu, Frau-staudnerstrasse št. 26. pri Mariboru. 548

Lepo posestvo, v St. Lenartu v Slov. goricah, hiša s sedem sob, 8 kuhinje in 2 in pol orolov zemlje, vrt in studenec pri hramu se prodaja. Naslov: Anton Knezar, Sv. Jakob v Slov. gor. 535

Učeneč, 14 let star, zmožen slovenskega in nemškega jezika, želi priti v kako trgovino. Naslov: Medvešek, Puholdgasse 5, Maribor. 548

Meško kolo se prodaja za 160 kron v Novivasi strelišče št. 1, Maribor. 603

Majerja

s 3-4 delavskimi močmi, med temi 2 moška takoj sprejme pod ugodnimi pogoji Rihard Ogrisek, Maribor, Langergasse. 611

Posestvo na prodaj, blizu Konjice, hiša s 2 sobama, kuhinja, 2 kleti, gospodarsko poslopje in gospod. orodje. 1 jeh novega vinograda, 1 jeh gozda, 6 jehov njiv in travnikov, sadonosnik. Blizina železnice. Cena 12.000 K. Več pove J. Medinec pri Sv. Duhu v Ločah. 695

V Libojah, p. M. Petrovč se prodaja hiša zidana s opeko krita, 4 sobe, lepa klet, hlev, drvarnica, vrt, pol orala zemlje s sadnim drevjem in košenino, za pensio-nista ali malega obrtnika, cena K 4000. Naslov v uredništvu pod „Hiša v Libojah št. 596“.

Oglas.

Moj sin Janez Gajšek pustil je v nedeljo, dne 15. junija okoli 12 ure svoje kolo pri gostilni Reberšek v Celju zunaj pri vratih kakšnih 5 minut brez nadzorstva. Med tem časom mu je bilo ukradeno. Kolo je kupljeno pri Anton Negerju v Celju ter ima številko 97.888 in je dobro ohranjeno. Kdor bi mi naznanil umoviča ali podal zanesljive podatke, da se najde, dobi od mene 20 K nagrade. Franc Gajšek, veleposestnik, Vrba št. 19, p. St. Jurij ob juž. žel. 585

POLETNE-ČEVLJE

s močnimi lesenimi podplatmi po šilji v vseh velikostih:

25-26-27	K 5,95
28-29-30	K 6,55
31-32-33	K 7,30
34-35-36	K 8,70
37-38-39	K 9,70
40-41-42	K 10,45
43-44-45	K 11,50

iz Dunaja po povšetju

čevljarska hiša

Dunaj XIV., Sechshauserstr. 34/14. Ceniki o vojnih čevljih zastoj.

500 K Vam plačam, ako moj satirolec korenin „Ria-Balsam“ vaš kurja očesa, bradavice in trdo kožo v treh dneh brez bolečin ne odstrani. Cena 1 lončka s jamstvom vred K 1-75, 5 lončki K 4-50, 6 lončkov K 7-50. Na stotine zahvalnih pism. Kermeny, Košice (Kassa) 1, Postfach 12/889. (Ogrsko). (Br. 1)

brez bolečin ne odstrani. Cena 1 lončka s jamstvom vred K 1-75, 5 lončki K 4-50, 6 lončkov K 7-50. Na stotine zahvalnih pism. Kermeny, Košice (Kassa) 1, Postfach 12/889. (Ogrsko). (Br. 1)

Brezovo in viš-njevo listje

listje od jagod, črnice, sleza, trpotca in lapuha kupuje sveže ali suhe po najboljših cenah tovarna

GUDRUN & MÖRATH
Teodor Mörath.
Gradec, Prankergasse št. 24. (23 Kien.)

Več viničarskih družin

dobi službo in delo pod ugodnimi pogoji pri graščini »Annahof«, Sv. Jurij ob Pesnici, p. Gornja Sv. Kungota. 586

Lep, suh

hrastov les

za polovnjaške in štertinske sode, je na prodaj pri DRAGOTIN SKAZA, Dežna, pošta Podlehnik, Štajersko. 591

Dobro lovsko puško dvocevsko (Lancaster 16) kupi eventuelno tudi z lovsko torbo vred. Naslov pove upravnštvo Slov. Gospodarja pod „Lovec, Tegethofova ulica Maribor“. 596

LEPO POSESTVO

je na prodaj. Meri okoli 10 orolov zemlje, lep gozd, ki se lahko takoj dobi iz njega par tisoč K zales, velik sadonosnik, lepe njive in travnik. Kdor želi kupiti, se naj oglasi pri Alojziju Tomažič, Stanovske pri Poljčanah. 587

Lep vprežni konj,

star 4 leta, (Valah), se prodaja. Šolska ulica št. 21 Studenci pri Mariboru.

Trgovski učeneč, ki se je že 2 leti učil, išče valed opustitve prejšnje trgovine novega mesta. Dosedaj se je učil pri strogem in dobrem gospodu. Naslov v upravnštvo pod „Učeneč št. 593“.

Dva učenca

prednost taka, ki sta se že kaj učila, se takoj sprejemata. Oskrba razna obleka v hiši. Štefan Strašek, čevljarski mojster, Celje Kovača ulica. 592

Izkušenega

POMAGAČA

sprejme proti dobremu plačilu takoj M. BREGANT, kovač. Orehovava p. Slivnica pri Mariboru. 611

Kot šafar želi v slabo stopiti na kakem večjem posestvu ali pristani v vseh gospodarskih panogah več starejši moč, oziroma je tudi pripravljen se priženiti k kakšni starejši posestnici — vdovi, ker ima nekaj prihranjenega denarja. Ponudbe na upravnštvo pod „Šafar 612“.

Proda se lepo posestvo, 3 orolov zemlje, lepe njive, sadonosnik, nov vinograd. Hiša zidana, s opeko krita, 2 sobi, 2 kuhinji, velika klet, preša, lepi levi. Posestvo leži 45 minut od Maribora, v Krčevinah št. 54, cesta proti Trem ribnikom. Več se izve pri lastniku A. Gselmann. 614

Orehove in črešnjeve denke prodaja Majhenič Ferd. Sv. Jakob v Slov. gor. (ležiho pri Arnanu). 615

Anton Koren, kovaški mojster v Šmiklavžu pri Hočah sprejme kovaškega učenca. 609

Neodnjen dober mlinar se sprejme takoj pod ugodnimi pogoji v umetni mlin. Ponudbe sprejema Ivan Stadler, Sv. Peter pod Sv. gorami. 618

KOCKE

za govejo juho 1000 kom. . . . K 24.—
za gulaš 1000 kom. . . . K 28.—

M. BAŠL,

IDRIJA, KRANJSKO.

Mehanična popravilnica čevljev
Karl Jarčičev nasl. J. Fritz,
Maribor, Glavni trg št. 18,

ne popravlja samo vaših čevljev, temveč jih predru-gači po priznanem načinu tako, da se od novih čevljev prav nič ne razločujejo. Podplati so iz pravih čvrstih usnatih delov sestavljeni.

Dvojni podplati za gospode do št. 45 stanejo K 8.—
za dame do št. 40 K 5.30
za dečke in deklice do št. 34 K 4.20
za otroke do št. 28 K 3.60
pete za gospode do št. 45 stanejo K 1.80
za dame do št. 40 K 1.70
za dečke in deklice do št. 34 K 1.40
za otroke do št. 28 K 1.20

Vsa druga popravila po našem nizko nastavljenem ceniku. Naročila z dežele se sprejemajo ter čimprej izvršijo. Dnevno razpošiljanje po pošti. Mesta, kjer se še bo sprejemalo čevlje v popravilo, se bodo v kratkem naznanila. 616

J. Fritz, Maribor, Glavni trg št. 18.

VABILO NA
redni občni zbor

Hraniln in posojilnice v Petrovčah,
reg. zadruga s neomejeno zavezo,

ki se vrši, v nedeljo dne 12. avgusta 1917. ob 10. uri dopoldne v prostoru zadružne pisarne.

DNEVNI RED:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobrenje rač. zaključka za l. 1916.
4. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedeni uri ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje drugi občni zbor, ki je brezpogojno sklepčen.

Načelstvo.

Hranilnica in posojilnica v Slov. Gradcu

ima v nedeljo, dne 12. avgusta t. l. ob 5. uri popoldne v uradni sobi

redni občni zbor

z navadnim dnevnim redom. Pridite!

NAČELSTVO.

Vinski kamen,

suhe gobe, kumno, med, vosek, sveže in suho sadje, smrekove storže, sploh vse deželne in gozdne pridelke, kakor tudi vinske sode in vse vrste praznih vreč kupi vsako množino veletrgovca ANTON KOLENC, CELJE, 581

U 184/17-3

V imenu Njegovega Veličanstva Cesarja!

C. kr. okrajno sodišče v Brežicah odd. III. je o obtožbi c. kr. državnega pravdnštva v Celju zoper

Jožefo Kostanjšek, roj. Plevnik, 39 let staro, omoženo posestnico v Sromljah, še nekaznovano, za pravo spoznalo:

Obdolženka Jožefa Kostanjšek je kriva, da je še pred 8. 4. 1917 v Sromljah izrabljala vladno stanja povzročene izredne razmere zahtevala za neobhodno potrebni predmet, t. j. seno domačega pridelka očitno čezmerno ceno, namreč po 80 K za meterski stot; zakrivila je s tem prestopke draženja po § 18/1 ces. ukaza z dne 21. 8. 1916 drž. zak. št. 261 in se obsodi po navedeni postavni določbi, uporabljaje §§ 266 in 260 b k. z. na pet dni zapora, postreženega z enim tdim ležiščem, in v globo po 200 K, na koje mesto stopi v slučaju neizpolnitosti nadaljni 20 dnevni zapor, ter po § 389 k. pr. r. v povračilo stroškov kazenskega postopanja in izvršitve kazni.

Po § 23 navedenega ces. ukaza se odredi, da se ta sodba objavi enkrat v „Slovenskega Gospodarja“ na stroške obsojenke.

Brežice, dne 20. julija 1917.

Dr. Krašek, m. p.

Posestvo s kavarno v Mariboru.

Prvovrstna postojanka za vsako industrijsko podjetje ali za založbo kake pivovarne izborna, ledenica in obsirna založniška klet 2 minuti od koroškega tovrnega in osebnega kolodvora v neposredni bližini novega državnega mosta, se pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji proda za ceno

90.000 K.

Posestvo meri približno 2075 m², hranilnice je 26.000 K. Vpraša se pri posestniku Pavlu Rupnik, Maribor, Franc Jožefova cesta št. 15. 545

**Hrastov in
kostanjev les**

v deblih in vejah od 10 cm. debelosti naprej
kupi po najvišji ceni 573

Julij Žigan
na Polzeli v Sav. dol.

Kapljice za svinje.

Cena 1 steklenice je K 1-20. O dobrem učinku vanju teh kapljic imam mnoge priznane in pohvalnih pismen. **F. Prull**, mestna lekarna „pri s. kr. orlu“ Maribor, Glavni trg št. 15.

Zahvala.

Najprvo se Vam lepo zahvalim za to visokocenjeno zdravilo proti rdečici. Odkar rabim to zdravilo, še nisem imel nobene škode pri svinjah. Iz drugih krajev slišim pritožbe: Meni so vse svinje proči. Mnogi raje veliko trpijo, kakor da bi žrtvovali nekaj kron za zdravlje. Priporočam vsem svinjerejem, naj bi rabili to cenjeno zdravilo. Še enkrat se Vam lepo zahvalim in prosim, pošljite mi še 12 steklenic. Velespoštovanjem

Ivan Škorjanc, n. d. Tamal, Gradnja ... 546

GOSTILNIČARJI! GOSPODINJE!

Dokler boste zaloge, dam od svoje preostale zaloge POSREBRNIH

„Ideal“-Žlice

(to so dobro posrebrnjene žlice iz dobre kovine) in najfinije ponikljane jeklene jedilne oprave za čudno nizke cene: 509

12 kosov posrebrjenih „Ideal“-jeklenih žlic K 18-50
12 „Ideal“-jeklenih kavlnih K 10-—
12 par v najfinije ponikljanih jedilnih oprav (naž in vilice, dvoje do K 2-—) K 24-—

Pošilja se proti povzetju ali pa denar naprej. Poština 90 v.

EXPORTNA HISA TINTNER Dunaj, III/72 Neudigg. 26

Stare cape in cunj

kupuje po visokih cenah vsako množino
JANKO ARTMAN, St. Jur. ob juž. žel 614

**MAGISTER. MAGISTRA ali
NEDIPLOMIRANI ASISTENT**

se takoj sprejme v lekarni Stabiei.

Obsirne ponudbe prosi

E. V. FELLER,

Zagreb, Jurjevska ulica 31-A. 579

Kadilci!

Pozor!

TOBAK!

Domač tobak si lahko vsakdo sam doma napravi iz raznih domačih zelišč, kateri tobak je kot nadomestilo za pravi tobak in je prav okusen za pipo. Kdor pošlje za 1 krono 30 vin. nerabljenih pošt-nih znamk dobi pismeno vsa natančna navodila.

Naslov: Feinputzerei Viktring-
hofgasse št. 30. v Mariboru. 559

MUZEJ

Slov. zgodovinskega društva.

Maribor, Koroška cesta 10

Darujte nam vse zgodovinsko važne predmete, osebne vojne spomine

KOSTANJEV LES

v hlodih ali polenju edino tvrdki

VINKO VABIC, Zalec,

Južno Stajersko. 533

Takojšno plačilo proti duplikatu voznega lista! Kulantno poslovanje! Navesti je ceno množine v vagonih in rok oddaje.

**Nedeljski in
prazniški evangelij
Z RAZLAGO IN OPOMINI.**

Našim hrabrim vojakom posvetil dr. M. Slavič, prof. bogoslovja. Založba kn. šk. lav. ordinariata. V tiskarni Sv. Cirila v Mariboru, 1917. Ta knjižica, katere založbo in plačilo je prevzel kn. šk. lavantinski ordinariat, je ravnokar izšla. Knjižica ima evangelije vseh nedelj in praznikov cerkvenega leta. Za evangeliji je kratka razlaga s primernimi opomini za pravo versko življenje. Dodan je še knjižici kratek molitvenik, ki ima navedne in najpotrebnejše molitve, zlasti za vojake. Knjižica obsega v mali osmerki 159 strani ter stane 50 vinarjev, naroča se pa pri prečast. kn. šk. lavantinskem ordinariatu v Mariboru ali pa v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

ZAHVALA.

Za mnogobrojne dokaze globokega sočutja ob priliki smrti naše nepozabne matere, soproge, hčerke in nekdanje cerkvene pevke gospe

Ivana Muhovec, roj. Rovšnik'

kakor tudi za spremstvo, častite mu g župniku Ivanu Grobelšek-u za ganljiv nagrobni govor, enako tudi č. g. Ivanu Rančigaj, novomašniku v Gomilskem za krasno petje pri sv. maši, najsrčnejša zahvala. Vsem sorodnikom prijateljem in znancem pišem iskreno in srčno rekamo našo najiskrenejšo zahvalo in prosimo, da se je spominjate v molitvi.

Grajskavas, dne 8. julija 1917.

Ivan Muhovec, mož;

Ivan, Konrad, Mici, otroci;

Blaž, Julijana Rovšnik, starši;

Franc Rovšnik, brat; 599

Marija Rovšnik omož Orehovec, sestra

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

sprejemamo hranilne vloge od vsakega, in jih obrestujejo po

4%

Za nalaganje denarja po pošti so na razpolo gopoložnice c. kr. poštne hranilnice na Dunaju št. 92465
Rentni davek plačuje zadruga sama

Posojila daje

članom na vknjižbo, na poroštvo in zastavo pod zelo ugodnimi pogoji. Vknjižbo in drugo zemljejknjižno izpeljavo izvršuje posojilnica sama brezplačno; stranka plača le koleke.

Uradne ure

vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne. 16

„Hotel Beli vol“, Graška (cesarja Viljema) cesta št. 9.**Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj**

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradne ure

vsako sredo, vsak petek in vsak sejmski dan od 8. do 12. ure in vsako nedeljo od 8. do pol 10. ure dopoldne. Vplačnje in izplačnje se redno samo ob uradnih dnevih. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8. do 12. ure dop.

Uradni prostori

nahajajo v minoritskem samostanu v Ptuj.

Hranilne vloge

obrestujejo po 4 % od 1. in 16. v mesecu po vložitvi in do 15. in zadnjega pred drigom. Nevzdržene obresti se koncem junija in decembra vsakega leta pripišejo glavnici ter kakor ta le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potov ali sitnob.

Na razpolago so strankam brezplačno poštne-hranilne položnice št. 118.060 in domači nabiralniki.

Posojila

se dajejo na vknjižbo po 5 %, na vknjižbo in poroštvo po 5 1/2 %, na menice po 6 %, na zastavo vrednostnih listin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.

Prevzamejo se dolгови pri drugih zavodih in zasebnih, prošnje na sodnijo za vknjižbo in izbris vknjižbe dala posojilnica brezplačno, stranka plača samo koleke.

Vabilo

POSOJILNICA V KRIŽEVCIH

reg. zad. z nem. kavezo.

ima dne 12. avgusta 1917 svoj

redni občni zbor

v svojih prostorih popoldne ob 3 uri.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Poročilo revizije in pregled letnega računa za leto 1916.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Sprememba pravil.
6. Slučajnosti.

Ako se pa nevedeleži zadostno število članov, ima za pol ure pozneje, ravno po taistem dnevnem redu, drugi redni občni zbor kakor je določeno v pravilih.

594

O D B O R.

Kostanjev, hrastov in jelšev les

za ekstrakcijo, debel od 8 cm naprej, močne veje in debla, tudi polena sveža ali suha, kupuje po vagonih po najvišjih cenah za takojšnje pošiljatev ali pa do konca leta

600

FRANC KUPNIK, Konjice.

Razpisane službe.

V južnoštajerskih okrajih se odda več mest naučnikov za krompir.

Delokrog enak kot pri okrajnih žitnih nadzor-
nikih. Pogoji: Znanje obeh deželnih jezikov, zane-
sljivost in zmožnost v pisarniških opravilih. Na-
tančne pismene ponudbe se pošljejo na:

**Vojno- žitno- prometni zavod, podru-
žnica GRADEC, Burggasse 9.**

595

U VIII 263/17-3

V imenu Njegovega Veličanstva cesarja!

C. kr. okrajno sodišče v Mariboru odd. VIII je raz-
sodilo:

Obtoženec Franc Rath, 85 let star, rojen v Lembahu
kat. vdovljen posestnik v Vrhovem dolu, dosedaj nekaznovan
je kriv,

da je 11. maja 1917 v Vrhovem dolu izrabljajoč izredno
po vojnem stanju povzročene razmere zahteval od Henrika
Herić za mernik semenskega krompirja, težek 55 kilogra-
mov, 24 K, toraj za potrebnost očividno pretirano ceno,
in je zakrivil s tem prestopok draženja po § 20 kaz. pr. r.
z dne 14. 3. 1917 št. 130 dr. zak. in se obsodi po istem
postavnem določilu z uporabo §§ 266 in 261 kaz. zak. na

300 (tristo) kron

denarne globe, v slučaju neizterljivosti na 7 dni zapora in
v smislu § 389 kaz. pr. r. na povrnitev stroškov kazen-
skega postopanja.

Ob enem se v smislu § 45 št. 2 zgoraj navedene ces.
naredbe odredi, da se sodba brez razlogov enkrat objavi
v listih „Slovenski Gospodar“ in „Štajerc“ na stroške ob-
toženca ter javno nabije v občini Vrhov dol.

Nadalje je obtoženec v smislu §§ 366 in 369 kaz. p.
r. in § 20 št. 5 zgoraj navedene ces. naredbe dolžan, za-
sebnemu udeležencu Henriku Heriću, viničarju v Hrastju,
povrniti preveč plačani znesek 11.35 K.

C. kr. okrajna sodnja v Mariboru,
dne 1. junija 1917.

584

Specerijska in kolonijalna trgovina

Na **Ivan Ravnika**, Na **Celje**
debele! drobno!

kupuje po najvišjih dnevnih cenah vsako
obstreljevano je bila samo cesta, za obširne travni-

Vino belo, rdeče in črno (Dalmatinsko)

od 56 litrov naprej razpošilja po povzetju

A. OSET p. Guštanj Koroško.

Gospodarsko pomožni urad za vojaške zadeve pri Sv. Lenartu v Slov. goricah

Dogaja se dostikrat, da se prošnje v zadevah
k vojakom vpoklicanih zavrnejo, ker niso sestav-
ljene po postavni obliki.

Zato se zopet opozarja na obstoj gospodarsko
pomožnega urada za sodni okraj Sv. Lenart pri c.
kr. okrajni sodnji Sv. Lenart, (načelnik sodnik dr.
launig), kjer se dajejo pojasnila v vseh zadevah
vpoklicanih in njih sorodnikov **brezplačno**.

Uradne ure so ob delavnikih od 2 do 5 ure
popoldne, ob nedeljah od 11—12 ure predpoldan,
soba št. 9.

„Panorama-International“

Maribor, Grajski trg št. 3, zraven gostilne „k črnemu
orlu“ se priporoča na obilen obisk. Odprto cel dan. Vstopnina
80 v. otroci 20 v. Predstava traja 25 minut. Vojni dogodki iz vse
bojišč, pokrajine vseh dežel celega sveta v naravni velikosti, slikovite
in realne. Za malo denarja in malo izgubo časa se vidi mnogo sam-
stivosti celega sveta. Kdor si enkrat ogleda „Panorama“, pride zopet,
ker so vedno nove predstave.

Moštna esenca!

Izborno domačo pijačo si napravi vsak, ki si
priznalo moštno esenco. Iz ene steklenice
moštne esence za 11 K lahko pripravite
150 litrov izborne domače pijače. Za
pripravo te izvrstne in neškodljive do-
mače pijače se je dobilo uradno dovo-
ljenje. Dobiva se samo v medicinski dro-
žeriji **MAKS WOLFRAM**, Maribor,
Gospodarska ulica št. 33.

88

Automatična mišnica

za podgane 5 K
80 v., za miši 4 K.
V eni noči se na-
lovi po 40 miši.
Nobeno vreme ne vpliva in se same
uredijo. Lovilnica za kuhinjske ku-
želke „Rapid“ polovi na tisoče
kuželk v eni noči, K 570. Lovilec
muh „Nova“ K 280 kom. Povsod
najboljši uspehi. Mnogo pohvalnih
pism. Se pošilja proti povzetju.
Poština 80 v. Razpošiljalnica
Tintner, Dunaj III/72, Neuling-
gasse št. 26. (1 Laszlo).

Konjak.

Pri slabostih v sled starosti in te-
žavah v želodcu je konjak očistil
(destiliran) iz starega vina že več
stoletij znan kot najboljšo sredstvo
za dolgo življenje in ojačenje.
Pošiljajo se steklenice, ki vsebu-
jejo 4 pollitre 12 let starega
konjaka franko za 40 kron.
Sletnega konjaka, čudnodobro us-
pevajoče sredstvo za vdrnjenje
pri trganju v členkih 4 pol-
litrske steklenice 32 K.
Benedikt Hertl,
veleposelstnik, grad Golč pri Ko-
njicah, Štajersko. (1 Klenr.)

GOBE

lepo posušene kupim tudi letos v
vsaki množini. V prvi vrsti žla-
stne gobice ali hrav-
še, potem lesičke l. c. d.
Prosim sušiti in ponuditi samo
take vrste pravila gob, ki jih
do, lepo divčno (hčerko-deklico). Za to divčno so si-

Kupim.

BUKOVO OGLJE in DRVA

od enega vagona kg 10000 naprej.

Prosim punudbe. Plačilo naprej.

Jakob Tavčer,

trgovec z ogljem in drvi.

Trst, Via S. Zaccaria 3.

556

Proda se

trgovska hiša v Središču

na ugodnem kraju in najboljšem stavbenem stanju,
okrog 3 1/2 orala zemlje, se radi smrti po ceni
proda. Vpraša se pod »N. P. št. 561« pri uprav-
ništvu »Slovenskega Gospodarja«.

G. FRIDRIH, veletrgovec Ptuj

KUPUJE VINSKI KAMEN

po najvišji ceni.

Krapinske-Toplice lečijo protin,
(Hrvatsko) revmatizem
Pojasnila in ceniki brezplačno. išijas.

Umetna gnojila

prodaje Zadruga v Račah.

SUTINSKO NA HRVAŠKEM

radioaktivno termalno kopališče 37.5 C
44.7 Volt, soba K 1.— do K 4.—, kopa-
lišče K 1.— in K 2.—. Oskrba s kruhom
vred K 10.—.

Železniška postaja »Sutinske toplice«,
pošta Mače. (b Mosse)

RAZGLAS.

S 15. julijem 1917 se je v Mariboru
ustanovi o

glavno zastopstvo

nižjeavstrijske deželne življen-
ske in rentne zavarovalnice.

Zavarovalnica prevzame zavarovanja na doživetek in
smrt, otroške dote, rentno, ljudsko, nezgodno, kakor tudi
zavarovanje jamstvene dolžnosti in zavarovanje vodovodov.

Sposobni potovalci kakor tudi kra-
jevni zastopniki se sprejmejo.